

Til Finansdepartementet

Oslo, 4. mars 2025

Høring – Endring av frister mv. for krav om merverdiavgiftskompensasjon

NKRF viser til høring fra Finansdepartementet datert 29. november 2024 med forslag om å utvide fristene for å fremme krav om merverdiavgiftskompensasjon for kommuner mv. Etter avtale har NKRF fått utsettelse til i dag, 4. mars 2025, med å sende inn høringssvar. Vi har følgende kommentarer til forslaget.

Foreldelsesfristen for merverdiavgiftskompensasjon

Ordningen med kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. ble opprettet for å forhindre konkurransevridning som følge av merverdiavgiftssystemet. NKRFs inntrykk er at ordningen i store trekk virker etter hensikten. Det er imidlertid en del uheldige sider knyttet til den svært korte foreldelsesfristen for å kunne fremme krav om kompensasjon. Kommuner og fylkeskommuners kompensasjonskrav foreldes samtidig med fristen for å levere melding for påfølgende termin, mens for andre kompensasjonsberettigede er foreldelsesfristen ett år.

Regelverket knyttet til kompensasjonsrett er komplisert. I tillegg er tolkningsuttalelsene vanskelig tilgjengelig, noe som gjør det utfordrende å vurdere om til dels vesentlige utgifter innebærer rett til kompensasjon.

Dette har blant annet ført til en praksis hvor krav med tvil om kompensasjonsretten tas med i kompensasjonsmeldingen og attesteres av revisor, for at kommunen ikke skal miste retten til kompensasjon grunnet foreldelse. En slik praksis er etter vårt syn uheldig både for kommunene, for revisorene og skattemyndighetene.

Uheldige sider med den korte foreldelsesfristen har vært tatt opp med skattemyndighetene både av NKRF og andre organisasjoner flere ganger. NKRF støtter forslaget om å utvide fristen for å levere skattemelding for merverdiavgiftskompensasjon til tre år etter utløpet av skattleggingsperioden.

Adgangen til å levere årsoppgave

I høringsnotatet foreslås å oppheve den adgangen som bl.a. interkommunale selskaper, kirkelig fellesråd, barnehager og borettslag har etter skatteforvaltningsforskriften § 8-7-1 til å levere kompensasjonsmelding for et helt kalenderår samlet.

Mange av virksomhetene som velger å levere årsoppgave i dag er små virksomheter. Det er ikke uvanlig at disse virksomhetene ikke når beløpsgrensen for å kunne fremsette kompensasjonskrav, jf. merverdiavgiftskompensasjonsloven § 6 første ledd, først et stykke ut i året. For disse virksomhetene har adgangen til å levere årsoppgave vært en praktisk og hensiktsmessig ordning.

Alternativet med å levere flere meldinger samlet en gang i året, fremstår som en mer ressurskrevende løsning for de kompensasjonsberettigete. Flere meldinger vil bety økte administrative byrder og økte kostnader for små virksomheter, sammenlignet med mulighet til å levere årsoppgave. Slik vi forstår høringsnotatet vil det også innebære krav om revisorattestasjon av hver enkelt av de oppgavene som leveres samlet, noe som også vil være kostnadsdrivende for de kompensasjonsberettigede.

NKRF mener at adgangen til å levere årsoppgave bør videreføres, eventuelt innenfor en beløpsgrense. For eksempel at disse organisasjonene kan levere årsoppgave så lenge samlet krav i løpet av et år ikke overstiger kroner 500 000.

Revisorbekreftelse

Det foreslås i høringsnotatet at kravet til kompensasjonsmelding skal attesteres av revisor videreføres, med det tillegget at kravet til revisorattestasjon også vil gjelde endringsmeldinger. Kravet til revisorattestasjon er begrunnet med at kompensasjonsordningen er en ren utbetalingsordning.

Det kreves ikke revisorattestasjon av skattemelding for ordinær merverdiavgift, heller ikke for meldinger som innebærer netto fradrag for inngående merverdiavgift. For eksempel vil eksportbedrifter generelt ha merverdiavgift til gode, uten krav til revisorattestasjon. Vi stiller spørsmål ved om forskjellen i risiko for uberettigete utbetalinger er stor nok til å begrunne krav til revisorattestasjon for merverdiavgiftskompensasjon.

Krav om revisorattestasjon innebærer økte kostnader for kommunene og de øvrige som har rett på merverdiavgiftskompensasjon. Muligheten til å levere endringsmeldinger for perioder langt tilbake i tid, vil kreve flere kontroller fra revisor og dermed virke ytterligere kostnadsøkende for de kompensasjonsberettigede. Vi stiller spørsmål ved om kravet til revisorattestasjon, spesielt for mindre krav, gir tilstrekkelig nytte i forhold til kostnadene. Vi foreslår at det settes en beløpsgrense for når det stilles krav om revisorattestasjon. For eksempel at kravet inntreffer først når samlet krav i løpet av et år overstiger kroner 500 000.

Vi nevner ellers at kategorien registrert revisor ble avvirket i forbindelse med revisorloven av 2020, og foreslår at ordlyden i skatteforvaltningsloven § 8-7 endres tilsvarende.

Vennlig hilsen

NKRF – kontroll og revisjon i kommunene

Per Olav Nilsen
styreleder

Unn Helen Aarvold
leder av revisjons- og regnskapskomiteen